

Bezpečnost práce a technických zařízení při provozu čerpacích stanic na zkapalněné uhlovodíkové plyny (LPG, CNG)

V roce 2009 provedly Oblastní inspektoráty práce (dále jen „OIP“) v souladu s programem kontrolní činnosti kontroly v oblasti „Dodržování předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení při provozu a údržbě plnění a stabilních čerpacích stanic na zkapalněné uhlovodíkové plyny (LPG, CNG)“. LPG (z angličtiny Liquefied Petroleum Gas) neboli zkapalněný ropný plyn je směs uhlovodíkových plynů, známý jako propan - butan. CNG (Compressed Natural Gas) je stlačený zemní plyn, který je používán především jako palivo pro pohon motorových vozidel a je považován za relativně čistější alternativu k benzínu a motorové naftě. Zkapalněné topné plyny jako takové mají široké využití v průmyslu, zemědělství i ve službách. Jsou používány nejen právníky a podnikajícími fyzickými osobami (pro technologie svařování, pájení, řezání, lepení, sušení, chlazení nebo jako plyn pro manipulační techniku), ale i širokou veřejností, a to jak pro vytápění, ohřev vody, vaření a volný čas (plyn v lahvích je mobilním zdrojem pro camping, karavany i zahrádkáře), tak i jako moderní, ekologické a úsporné palivo pro osobní i užitkové automobily. Tyto plyny jsou látky, které při nevhodném použití nebo při nedodržení základních bezpečnostních požadavků mohou být značně nebezpečné. Jako odstrašující nedávný případ uveďme např. neodbornou manipulaci s kovovou tlakovou nádobou k dopravě propan – butanu v restauraci na Vídeňské ulici v Brně, kde došlo k úniku plynu z této nádoby, následná iniciace zapříčinila výbuch s velice vážnými následky (smrtelné zranění, značná majetková škoda).

Z výše uvedeného vyplývá, že je nezbytně nutné zvyšovat u těchto zařízení nároky na preventivní kontroly, revize, zkoušky, kvalifikaci obsluh, výměnu vadných komponentů, zabezpečovací zařízení a především věnovat pozornost provozní údržbě, odstraňování zjištěných nedostatků a péči ze strany obsluhy.

Cílem kontrol provozu a údržby plnění a stabilních čerpacích stanic na zkapalněné uhlovodíkové plyny u právníků a podnikajících fyzických osob je tedy především ověřování systému vyhledávání rizik u těchto zařízení, seznamování zaměstnanců s těmito riziky a tím zvyšování úrovně bezpečnosti práce v dané oblasti.

Nejčastějšími nedostatky zjištěnými při kontrolách OIP v minulých letech byla neodpovídající odborná způsobilost obsluhovatelných těchto zařízení, dále neprovádění kontrol, revizí, zkoušek a údržby v předepsaných pravidelných termínech a v neposlední řadě nebyla technická zařízení často vybavena žádnou provozní dokumentací.

Kromě kontrol poskytují OIP i poradenskou činnost, která především pomáhá provozovatelům těchto zařízení k lepší orientaci v oblasti bezpečnostních a pracovněprávních předpisů.

Vzhledem k rozsahu využití a rozvoji tohoto odvětví jsou poznatky získané při kontrolách dále využívány a i v budoucnu bude nadále věnována této oblasti trvalá pozornost.

V Brně dne 16.7.2010
Miloš Hyžík, inspektor odboru 9.32